

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

YATIRIMLARIN

KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN

ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti;

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Bir Akit Tarafın yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları için elverişli koşulların yaratılması ve sürdürülmesi niyeti ile;

Ekonomik refah, üretken sermaye ve teknoloji akışının teşvik edilmesi amacı ile yabancı yatırımların teşviki ve korunmasının gerekliliğini kabul ederek;

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

BİRİNCİ KISIM: GENEL HÜKÜMLER

MADDE 1 Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından:

"davacı" terimi diğer Akit Taraf ile bir yatırım uyuşmazlığına taraf olan bir Akit Tarafın yatırımcısını ifade eder.

"uyuşmazlığın tarafları" terimi davacı ve davalıyı ifade eder.

"işletme" terimi bir Akit Tarafın yürürlükteki hukuku çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş, özel teşebbüs veya devlet tarafından sahip olunan herhangi bir şirket, vakıf, ortaklık, şahıs şirketi, ortak girişim veya diğer iş ortaklıkları dahil her türlü kuruluşu ifade eder.

"ICSID" Yatırım terimi Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkezi ifade eder.

"ICSID Ek İmkan Kuralları" terimi ICSID Sekreteryası tarafınca oluşturulan Duruşma İşlemlerinin Yönetilmesi için Ek İmkan'ı Düzenleyen Kuralları ifade eder.

"ICSID Sözleşmesi" terimi 18 Mart 1965 tarihinde Vaşington'da kabul edilen Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü Sözleşmesi'ni ifade eder.

"yatırım" terimi bir Akit Taraf yatırımcısı tarafından sahip olunan veya kontrol edilen, ülkesinde yatırımın yapıldığı diğer Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak kurulan veya edinilen, iş faaliyetleriyle bağlantılı, aşağıdaki varlıkları ifade eder:

- (a) bir işletme;
- (b) hisseler, hisse senetleri ve bir işletmeye iştirakin diğer her türlü şekli;
- (c) taşınır ve taşınmaz malların yanında kira kontratı, ipotek, hapis hakkı veya rehin gibi ekonomik fayda veya diğer iş amaçlarına yönelik beklentilerle edinilmiş veya kullanılmış ilgili haklar;
- (d) yeniden yatırılan gelirler;
- (e) patentler, sınai tasarımlar, teknik yöntemler, ticari markalar ve know-how gibi ekonomik fayda veya diğer iş amaçlarına yönelik beklentilerle edinilmiş veya kullanılmış fikri mülkiyet hakları;
- (f) Bir işletmenin borç senedini:

(i) işletmenin, yatırımcının bağlı işletmesi olduğu, veya

(ii) borç senedinin asıl vadesinin en az üç (3) yıl olduğu,

durumlarda ifade eder. Fakat asıl vadesine bakılmaksızın, bir Akit Taraf veya Devlet İşletmesinin borç senedini kapsamaz.

(g) Bir işletmeye verilen borcu:

(i) işletmenin, yatırımcının bağlı işletmesi olduğu, veya

(ii) borcun asıl vadesinin en az üç (3) yıl olduğu,

durumlarında ifade eder. Fakat asıl vadesine bakılmaksızın, bir Akit Taraf veya Devlet İşletmesi'ne verilen borcu kapsamaz.

(h) Aşağıdakiler kapsamında, bir Akit Tarafın ülkesinde bir ekonomik faaliyete sermaye veya diğer kaynakların taahhüdünden doğan çıkarları;

(i) anahtar teslim, inşaat sözleşmeleri veya iş imtiyazları dahil olmak üzere, kanun veya sözleşmeyle verilmiş bir yatırımcının diğer Akit Taraf ülkesindeki mal varlığının bulunmasını gerektiren sözleşmeler,

(ii) gelirleri büyük ölçüde, bir işletmenin üretimine, gelirlerine veya karına dayanan sözleşmeler,

(i) para alacakları veya yukarıda yer alan (a) ile (h) arasındaki bentlerde belirtilen çıkarlardan kaynaklanan alacaklardan sadece aşağıdakilerden kaynaklanan para alacakları hariç olmak üzere,

(i) bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan bir vatandaş veya işletme ile diğer Akit Tarafın ülkesindeki bir işletme arasında yapılan mal veya hizmetler satışı için düzenlenmiş ticari sözleşmeler, veya

(ii) yukarıdaki (g) bendinde kapsanan bir borç haricinde, ticari finansman gibi ticari bir işlemle bağlantılı kredi sağlanması.

Herhangi bir tereddüde yer vermemek açısından, bir işletmenin %10'dan (on) daha az hissesinin borsa yoluyla edinimi niteliğinde yapılan yatırımlar işbu Anlaşma kapsamına girmeyecektir.

"Bir Akit Taraf yatırımcısı" terimi diğer Akit Taraf ülkesinde yatırım yapmış olan:

(a) bir Akit Tarafın yürürlükteki kanunlarına göre vatandaşlığını haiz olan bir gerçek kişiyi, veya

(b) bir Akit Tarafın hukuku çerçevesinde kurulmuş veya diğer bir şekilde teşekkül etmiş olan ve önemli seviyedeki iş faaliyetleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan bir işletmeyi ifade eder.

"New York Söleşmesi" terimi New York'ta, Birleşmiş Milletler'de, 10 Haziran 1958 tarihinde kabul edilen Yabancı Tahkim Kararlarının Tanınması ve Tenfizine ilişkin Söleşme'yi ifade eder.

"uyuşmazlığın tarafı olmayan Akit Taraf" terimi bir yatırım uyuşmazlığının tarafı olmayan bir Akit Tarafı ifade eder.

"davali" terimi bir yatırım uyuşmazlığının tarafı olan Akit Tarafı ifade eder.

"göirler" terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, özellikle kar, faiz, temettüler, sermaye kazançları, royaltiler, yönetim ücretleri, teknik destek ve yatırımdan kaynaklanan diğer ücretleri içerir.

"Devlet işletmesi" bir Akit Tarafça sermaye payları aracılığıyla sahip olunan veya kontrol edilen bir işletmeyi ifade eder.

"ülke" terimi:

- (a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda canlı ve cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemenlik veya yargı hakkına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.
- (b) Birleşik Meksika Devletleri ile ilgili olarak: Birleşik Meksika Devletleri ülkesini ifade eder ve uluslararası hukuka göre bu Akit Tarafın egemenlik veya yargı haklarını kullanabileceği kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölge gibi bu Devletin kıyısına bitişik deniz alanlarını ifade eder.

"UNCITRAL Tahkim Kuralları" terimi Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 15 Aralık 1976 tarihinde kabul edilen, 2010 yılında revize edildiği şekliyle, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu tahkim kurallarını ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Kabulü

Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcıları tarafından yapılan yatırımları kendi ülkesinin kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak kabul eder.

İKİNCİ KISIM:
YATIRIMLARIN KORUNMASI

MADDE 3
Yatırımların Teşviki

Her bir Akit Taraf, kanunları ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını, kendi ülkesinde, mümkün olduğu ölçüde teşvik eder.

MADDE 4
Asgari Muamele Standartları

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına, adil ve hakkaniyete uygun tam koruma ve güvenliğini sağlayacak bir muamelede bulunur.

2. Daha kesin bir ifade ile:

- (a) "adil ve hakkaniyete uygun muamele" ve "tam koruma ve güvenlik" kavramları uluslararası örf ve adet hukukunun asgari muamele standartlarının gerektirdiğine ek olarak veya bu standartların ötesinde bir muameleyi gerekli kılmaz; ve
- (b) işbu Anlaşma'nın başka bir hükmünün veya başka bir uluslararası anlaşmanın ihlal edilmiş olduğunun saptanması, işbu Maddenin ihlal edilmiş olduğu sonucunu doğurmaz.

MADDE 5
Milli Muamele ve En Çok Kayrılan Ulus Muamelesi

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına ve bunların kurulmuş olan yatırımlarının yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına ve bu yatırımcıların yatırımlarına benzer durumlarda uygulananndan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

2. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına ve bunların yatırımlarının yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına ve bunların yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

3. İşbu Maddenin hükümleri, her bir Akit Tarafın

- (a) Akit Taraflardan birinin, bir bölgesel ekonomik birlik, serbest ticaret bölgesi, gümrük birliği, parasal birlik ya da benzer birlik düzenlemelerine üyeliğinden veya ilerde üye olmasından kaynaklanan;

(b) bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanınmış olan hak ve yükümlülükleri;

kapsamında tanımış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı diğer Akit Tarafın yatırımcılarına ve bunların yatırımlarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz. İşbu Anlaşma ile vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme arasında uyumsuzluk olması durumunda vergilendirmeye ilişkin uluslararası anlaşma geçerli sayılacaktır.

4. Akit Taraflar, iş adamlarının Ülkeye geçici girişi ile ilgili ulusal mevzuatları çerçevesinde, mevcut bir yatırımın işletilmesi ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

5. Bu Maddenin 2. fıkrası, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin imzaladığı benzer diğer bir uluslararası anlaşmada düzenlenen yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyumsuzluğun çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.

MADDE 6

Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü, bir Akit Tarafın ülkesindeki bir yatırım faaliyetinin sağlık, çevrenin korunması ilgili veya diğer düzenleyici uygulamaları hassasiyete alacak şekilde gerçekleştirilmesini garanti edecek ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiç bir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiç bir Akit Tarafın:

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasını engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 7

Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, silahlı çatışma, olağanüstü hal, isyan veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören bir Akit Tarafın yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplara yönelik uyguladığı tazminat veya diğer tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. Bu Maddenin 1. fıkrasının hükümleri saklı kalmak üzere, anılan fıkrada belirtilen durumlardan herhangi birinde, bir Akit Taraf yatırımcılarının diğer Akit Tarafın ülkesinde;

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca mallarına el konulması; veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca mallarının çatışma halinde değilken ya da durum zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi durumunda;

zarar görmesi halinde, zararları karşılanacak ya da tazminat ödenecektir. Hasıl olan ödemeler transfer edilebilir ve başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir olacaktır.

MADDE 8

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Aşağıdaki durumlar haricinde, hiçbir Akit Taraf, bir yatırımı kamulaştırmaya veya devletleştirmeye (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) eşit olacak tedbirlerle doğrudan veya dolaylı olarak kamulaştıramaz veya devletleştiremez:

(a) kamu yararı amacıyla;

(b) ayrımcı olmayacak bir şekilde;

(c) uygun hukuki usule göre yapılan; ve

(d) aşağıda yer alan 3. fıkraya uygun olarak tazminat ödenmesi.

2. Çevre, sağlık ve diğer düzenleyici hedeflere duyarlı bir şekilde alınan ayrımcı olmayan yasal önlemler dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat:

- (a) kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma gerçekleştirilmeden önceki adil piyasa değerine eşit olur. Adil piyasa değeri, amaçlanan kamulaştırmanın kamuoyu tarafından daha önce öğrenilmesinden dolayı değeri üzerinde gerçekleşen hiçbir değişikliği yansıtmaz.

Değerleme kriterleri ticari değeri, varlık değeri, taşınmaz malın beyan edilmiş vergi değeri ve adil piyasa değerini belirlemek için uygun olan diğer kriterleri kapsar.

- (b) gecikme olmaksızın ödenir;

- (c) faiz kanunla belirlenmemişse, kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar, bu para birimi için makul oranda faiz içerir; ve

- (d) 9.Madde'de tanımlandığı gibi tamamen gerçekleştirilebilir ve serbestçe transfer edilebilir olmalıdır.

MADDE 9 **Transferler**

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın bir yatırımcısının bir yatırımına ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına izin verir. Transferler; serbestçe çevrilebilir bir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

- (a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar;
- (b) gelirler, karlar, temettüleri, faizler, sermaye kazançları, royalti ödemeleri, yönetim ücretleri, teknik destek ve diğer ücretler;
- (c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;
- (d) bir borç sözleşmesinden kaynaklanan ödemeler de dahil olmak üzere, yatırımcı veya yatırımı tarafından imzalanan sözleşmeler kapsamında yapılan ödemeler;
- (e) 7. ve 8. Maddeler çerçevesindeki tazminatlar, ve
- (f) Üçüncü Kısım, Birinci Bölüm çerçevesindeki ödemeler.

2. 1. fıkranın hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Taraf eşit, ayrımcı olmayan şekilde ve aşağıda sayılan konulara ilişkin kanunlarının iyi niyetli uygulanması vasıtasıyla transferleri engelleyebilir;

- (a) iflas, ödeme aczi ya da alacaklıların haklarının korunması;
- (b) menkul kıymetlerin ihracı, alım satımı veya işlemleri;
- (c) cezai ve idari ihlaller;
- (d) para veya diğer parasal araçların transferi raporları; veya
- (e) yargılama sonucunda çıkan kararların yerine getirilmesinin garanti edilmesi.

3. Ciddi ödemeler dengesi zorluğu veya tehlikesi durumunda, bir Akit Taraf, bu Akit Tarafın aldığı önlemlerin veya uyguladığı programın Uluslararası Para Fonu Anlaşmasının Maddelerine uygun olması koşuluyla, bu Akit Tarafın bahse konu Uluslararası Para Fonu Anlaşmasının Maddelerine taraf olduğu sürece ve durumun bu paragrafta belirtilen çözümü için gerekli olanı aşmadığı sürece, transferleri geçici olarak sınırlayabilir. Bu kısıtlamalar, eşit, ayrımcı olmayan şekilde ve iyi niyet temelinde uygulanmalıdır ve diğer Akit Tarafa bildirilmelidir.

MADDE 10 **Halefiyet**

1. Akit Taraf yatırımcılardan birinin yatırımları ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigortalanmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafa tanınır.
2. Sigortalayan, halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluklar işbu Anlaşmanın 3. Kısımının 1. Bölümü (Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyumsuzlukların Çözümü) altında yer alan hükümlere göre çözümlenir.

MADDE 11 **Faydaların Reddi**

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşma'dan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın bir işletmesi olan bu Akit Tarafın bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu işletmenin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması veya Akit Taraf olmayan bir Tarafın yatırımcısının veya Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcılarının bu işletmeye sahip olması veya idare etmesi halinde reddedebilir.
2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce diğer Akit Tarafı bilgilendirecektir.

**ÜÇÜNCÜ KISIM:
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

**BİRİNCİ BÖLÜM:
BİR AKİT TARAF İLE DİĞER AKİT TARAFIN YATIRIMCILARI ARASINDAKİ
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

MADDE 12

Amaç

Bu bölüm, bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın Yatırımcıları arasında, İkinci Kısım'da düzenlenmiş olan yükümlülüklerin ihlali sonucunda ortaya çıktığı iddia edilen uyuşmazlıklara uygulanır.

MADDE 13

Niyet Bildirimi ve Danışma

1. Uyuşmazlığın tarafları herhangi bir uyuşmazlığı, öncelikle danışma veya müzakere yoluyla çözmeye çalışacaklardır.

2. Uyuşmazlığı dostane yollarla çözümlenmek maksadıyla, uyuşmazlığa taraf olan yatırımcı, uyuşmazlığı tahkime sunma niyetine ilişkin yazılı bildirimini uyuşmazlık tahkime sunulmadan en az altı (6) ay önce uyuşmazlığa taraf olan Akit Tarafa iletir. Bu bildirim:

(a) uyuşmazlığa taraf olan yatırımcının adı ve adresini ve bir yatırımcı tarafından bir işletme adına 14. Madde çerçevesinde bu işletmenin kayıp ve zararına ilişkin bir iddia ileri sürülmesi halinde, işletmenin adı ve adresini;

(b) ihlal edildiği iddia olunan İkinci Kısım hükümlerini;

(c) iddianın hukuksal ve olgusal dayanağını;

(d) Madde 1'de düzenlenmiş olan tanıma uygun olarak uyuşmazlık konusu yatırımın tarifini; ve

(e) talep edilen çözümü ve karşılanması talep edilen zararın yaklaşık miktarını içerir.

MADDE 14
Uyuşmazlığın İleri Sürülmesi

1. Bir Akit Tarafın bir yatırımcısı, diğer Akit Tarafın, İkinci Kısım'da düzenlenmiş olan yükümlülüklerini ihlal ettiğine ve bu ihlal sonucunda ya da bu ihlal nedeniyle kayıp ve zarara uğradığına ilişkin bir iddiayı tahkime sunabilir¹.

2. Diğer Akit Tarafın tüzel kişisi olan bir işletmenin sahibi olan ya da bu işletmeyi kontrolü altında bulunduran bir Akit Tarafın yatırımcısı, diğer Akit Tarafın, İkinci Kısım'da düzenlenmiş olan yükümlülüklerin ihlal edildiğine ve işletmenin bu ihlal sebebiyle ya da bu ihlalden kaynaklanan kayıp ve zarara uğradığına dair bir iddiayı tahkime sunabilir.

3. Uyuşmazlığın tarafı olan yatırımcı:

(a) uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın ve yatırımcının ülkesi olan Akit Tarafın her ikisinin de ICSID Sözleşmesi'ne taraf olmaları koşuluyla, ICSID Sözleşmesi altında;

(b) uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın ya da yatırımcının ülkesi olan Akit Tarafın sadece birinin ICSID Sözleşmesi'ne taraf olması kaydıyla, ICSID Ek İmkan Kuralları altında;

(c) UNCITRAL Tahkim Kuralları altında; veya

(d) uyuşmazlığın taraflarının anlaşması koşuluyla, diğer herhangi bir tahkim kuralları altında uyuşmazlığı tahkime sunabilir.

4. Akit Taraflar, Türkiye Cumhuriyeti'nin Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID), ICSID yargılamasına hangi tür uyuşmazlıkların sunulabilir veya sunulamaz olduğuna ilişkin 3 Mart 1989 tarihinde yapmış olduğu Bildirim'in işbu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını oluşturduğu konusunda mutabıktır.

5. Uyuşmazlığın tarafı olan yatırımcı, ancak

(a) yatırımcının bu Kısım'da belirlenmiş olan, prosedürlere uygun olarak tahkime rıza vermesi ve

(b) yatırımcının ve işletmenin sahibi olduğu veya kontrolü altında bulundurduğu, diğer Akit Tarafın tüzel kişisi olan bir işletmenin kayıp ve zararlarına ilişkin bir iddia bulunması halinde, işletmenin, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın kanunları altında kurulmuş bir mahkeme veya idari yargı yerinin, zararın ödenmesine ilişkin olanları içermeyen tedbire ilişkin, açıklayıcı ya da diğer

¹ Daha kesin bir ifadeyle, 14. Maddenin 1. fıkrasına uygun olarak tahkime bir iddia sunulması halinde, davacının yalnızca yatırımcı sıfatı kapsamında maruz kaldığı kayıp ve zararlar 14. Maddenin 1. fıkrası kapsamında talep edilebilir. Davacının diğer bir sıfatı sebebiyle maruz kaldığı kayıplar söz konusu madde kapsamında talep edilemez niteliktedir.

olağan dışı yargılamaları hariç olmak üzere, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın bir önlemi ile İkinci Kısımın ihlal edildiğine ilişkin uyuşmazlığı bir Akit Tarafın kanunları altında bir mahkemeye, idari yargı yerine veya diğer uyuşmazlık çözüm prosedürlerine sunmaya veya başlatmış olduğu süreci devam ettirmeye yönelik haktan feragat etmesi koşuluyla uyuşmazlığı tahkime sunabilir.

6. Uyuşmazlığın tarafı olan yatırımcı, yatırımcının sahibi olduğu veya kontrolü altında bulundurduğu, diğer Akit Tarafın tüzel kişisi olan bir işletme adına, ancak yatırımcının ve işletmenin,

(a) İşbu Kısım'da belirlenmiş olan, tahkime ilişkin prosedürlere rıza vermesi ve

(b) uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın kanunları altında kurulmuş bir mahkeme veya idari yargı yerinin, zararın ödenmesine ilişkin olanları içermeyen tedbire ilişkin, açıklayıcı ya da diğer olağan dışı yargılamaları hariç olmak üzere, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın bir önlemi ile İkinci Kısımın ihlal edildiğine ilişkin uyuşmazlığı bir Akit Tarafın kanunları altında bir mahkemeye veya idari yargılamaya veya diğer uyuşmazlık çözüm prosedürlerine sunmaya veya başlatmış olduğu süreci devam ettirmeye yönelik haklarından feragat etmeleri koşuluyla uyuşmazlığı tahkime sunabilir.

7. İşbu Maddede değinilen rıza ve haktan feragat etme, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafa yazılı olarak iletilecek ve uyuşmazlığın tahkime sunulmasında dilekçeye dahil edilecektir.

8. İşbu Kısım'da değinilmiş olanlar dışında, tahkim, uygulanabilir tahkim kurallarınca yürütülecektir.

9. Bir uyuşmazlık, yatırımcının veya yatırımcının sahibi olduğu veya kontrolü altında bulundurduğu, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın tüzel kişisi olan bir işletmenin, uyuşmazlığı sunmaya neden olan olayları ilk öğrendiği veya ilk öğrenmesi gerektiği andan itibaren dört (4) sene geçtikten sonra tahkime sunulamaz.

10. Yatırımcı veya bir yatırımcının sahibi olduğu veya kontrolü altında bulundurduğu bir işletme yukarıda düzenlenmiş olan 1. veya 2. fıkraya uygun olarak uyuşmazlığı Akit Tarafın yetkili mahkeme veya idari yargılamasına sunarsa, bu Kısım'da düzenlendiği üzere, aynı uyuşmazlık tahkime sunulamaz.

MADDE 15 **Akit Taraf Rızası**

1. Her bir Akit Taraf, bir uyuşmazlığın bu Kısım'da düzenlenen hükümlere uygun olarak uluslararası tahkime sunulmasına rıza vermiş bulunmaktadır.

2. Uyuşmazlığın tarafı olan yatırımcı tarafından bir uyuşmazlığın tahkime sunulması ve rıza:

- (a) Tarafların uyuşmazlığa ilişkin yazılı onayına ilişkin ICSID Sözleşmesi'nin İkinci Kısmı (Tahkim Merkezi'nin Yargılaması) ve ICSID Ek İmkan Kuralları'nın ve
- (b) New York Sözleşmesi'nin "yazılı anlaşma"ya ilişkin 2. Maddesi'nin gerekliliklerini karşılamalıdır.

MADDE 16

Tahkim Mahkemesinin Kurulması

1. Akit Taraflarca aksi kararlaştırılmadığı takdirde, tahkim mahkemesi üç hakemden oluşur. Uyuşmazlığın her bir tarafı bir hakem atar ve uyuşmazlığın tarafları, tahkim mahkemesinin başkanı olacak olan üçüncü hakem üzerinde uzlaşırlar.

2. Uyuşmazlığın bir tarafının hakem atayamaması ya da uyuşmazlığın taraflarının başkan üzerinde uzlaşa sağlayamaması sebebiyle tahkim mahkemesi, uyuşmazlığın tahkime sunulmasından itibaren doksan (90) gün içerisinde kurulamazsa; uyuşmazlığın taraflarından herhangi biri tarafından, herhangi bir Akit Tarafın vatandaşı olmaması koşuluyla Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanı, Başkan Yardımcısı ya da en kıdemli hakiminden atanmamış hakemi veya hakemleri kendi uygun gördüğü şekilde ataması talep edilir. Bununla beraber, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanı, Başkan Yardımcısı ya da en kıdemli hakimi, Tahkim Mahkemesi'nin Başkanı'nı atarken, atanacak olan Başkan'ın Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmamasını temin eder.

MADDE 17

Davaların Birleşmesi

1. 14. Madde kapsamında iki veya daha fazla uyuşmazlığın tahkime ayrı ayrı sunulması ve bu uyuşmazlıkların ortak bir hukuki veya olgusal talepte bulunması ve aynı olaylar ya da durumlardan kaynaklanması halinde uyuşmazlığın herhangi bir tarafı, işbu Maddenin hükümleri kapsamında birleştirilmesi talep edilen uyuşmazlığın tüm taraflarının anlaşmasıyla davaların birleşmesi kararını talep edebilir.

2. İşbu Madde hükümleri kapsamında davaların birleştirilmesini talep eden uyuşmazlık tarafı, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanı'na ve bu kararla birleştirilmesi talep edilen uyuşmazlığın tüm taraflarına aşağıdakileri içerecek şekilde talebi yazılı olarak iletir:

(a) kararla birleştirilmesi talep edilen uyuşmazlığın tüm taraflarının isimleri ve adresleri;

(b) talep edilen kararın kapsamı; ve

(c) talep edilen kararın sebepleri.

3. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı talebi aldıktan itibaren otuz (30) gün içerisinde 2. fıkra kapsamındaki talebin dayanaksız olduğuna karar vermezse, işbu Madde kapsamında bir mahkeme kurulur.

4. Davaların birleşmesi kararı ile birleştirilmesi talep edilen uyuşmazlığın tüm taraflarınca aksi kararlaştırılmazsa, işbu Madde kapsamında kurulan mahkeme:

- (a) davacıların uzlaşması ile davacılar tarafından atanacak olan bir hakem;
- (b) davalı tarafından atanacak olan bir hakem; ve
- (c) mahkemeye başkanlık etmek üzere, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından herhangi bir Akit Tarafın vatandaşı olmamak kaydıyla atanacak olan hakem olmak üzere üç hakemden oluşur.

5. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'nın 2. fıkra kapsamında yapılmış olan talebi almasından itibaren altmış (60) gün içerisinde, davalı veya davacılar 4. fıkraya uygun olarak hakem atayamazlarsa; Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, karar ile birleştirilmesi talep edilen taraflardan herhangi birinin isteği üzerine atanmamış olan hakemleri atar. Davalı tarafından atanacak olan hakem atanamazsa; Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, uyuşmazlığın tarafı olan Akit Tarafın vatandaşı olan bir hakem atar. Davacılar tarafından atanacak olan hakem atanamazsa, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, uyuşmazlığın tarafı olmayan Akit Tarafın vatandaşı olan bir hakem atar.

6. İşbu Madde kapsamında kurulmuş olan bir mahkemenin, 14. Madde kapsamında tahkime sunulmuş olan iki veya daha fazla uyuşmazlığın, ortak bir hukuki veya olgusal talepte bulunduğu ve aynı olaylar ya da durumlardan kaynaklandığına kanaat getirmesi halinde, bu mahkeme, bu uyuşmazlıkların adil ve etkili çözümü amacıyla, uyuşmazlığın taraflarını dinledikten sonra:

- (a) yargılamayı üzerine alarak, uyuşmazlıkların tümü veya bir kısmı hakkında karar verebilir;
- (b) yargılamayı üzerine alarak, bir veya daha fazla uyuşmazlığın diğerlerinin çözümünde rol oynayacağını öngörmesi durumunda bunlar hakkında karar verebilir,
- (c) 16. Madde altında daha önce kurulmuş olan bir mahkemeyi:
 - (i) daha önce kurulmuş olan bu mahkemede davacı olmayan uyuşmazlığın tarafının talebi üzerine, bu mahkemenin 4. fıkranın (a) bendi ve 5. fıkra kapsamında davacılar tarafından atanacak olan hakem haricinde kurulu üyeleriyle tekrar oluşturulması; ve
 - (ii) daha önce kurulmuş olan bu mahkemenin, daha önceki duruşmaların tekrar yapıp yapılmayacağına karar vermesi koşuluyla yargılamayı üzerine alarak karar vermesi yönünde yönlendirebilir.

7. 14. Madde kapsamında tahkime bir uyuşmazlık sunmuş olan ve 2. fıkrada kapsamında talepte yer verilmemiş olan bir davacı, 6. fıkrada kapsamında alınacak olan bir karara dahil edilmesini aşağıda belirtilenleri içermek suretiyle işbu madde kapsamında kurulmuş bir mahkemeden yazılı olarak talep edebilir:

- (a) davacının adı ve adresi;
- (b) talep edilen kararın kapsamı; ve
- (c) talep edilen kararın dayanakları.

Davacı, talebinin bir kopyasını Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'na iletir.

8. İşbu Madde kapsamında kurulmuş olan bir mahkeme, yargılamasını, işbu Kısım'da belirlenenler haricinde, UNCITRAL Tahkim Kuralları'na uygun olarak yürütür.

9. 16. Madde kapsamında kurulmuş olan bir mahkeme, işbu Madde kapsamında kurulmuş veya yargılamayı üzerine almak üzere yönlendirilmiş olan bir mahkemenin görev alanında bulunan bir uyuşmazlığa veya uyuşmazlığın bir kısmına ilişkin karar alamaz.

10. İşbu Madde kapsamında kurulmuş olan ve davanın görülmekte olduğu bir mahkeme, Uyuşmazlığın bir tarafının başvurusu üzerine, 16. Madde kapsamında kurulmuş olan bir mahkemenin yargılamasını hali hazırda sonlandırmamış veya ertelememiş olması halinde, 16. Madde kapsamında kurulmuş olan bu mahkemenin yargılamasını durdurması yönünde karar alabilir.

MADDE 18 **Tahkim Yeri**

İşbu Kısım kapsamında bir tahkim davası, uyuşmazlığının bir tarafının talebi üzerine, New York Sözleşmesi'ne taraf olan bir ülkede görülür. İşbu Kısım kapsamında tahkime sunulmuş olan uyuşmazlıklar yalnız New York Sözleşmesi'nin 1. Maddesi açısından, ticari bir ilişkiden veya işlemden kaynaklanmış kabul edilir.

MADDE 19 **Uygulanabilir Hukuk**

1. İşbu Kısım kapsamında kurulmuş olan bir mahkeme, kararlarını işbu Anlaşma'ya ve uluslararası hukukun uygulanabilir kural ve ilkelerine uygun olarak verir.

2. İşbu Kısım kapsamında kurulmuş olan bir tahkim mahkemesi, uyuşmazlığa esas teşkil eden olgularla ilgili olması halinde uyuşmazlığın tarafı olan Akit Taraf'ın iç hukukunu göz önünde bulundurur.

3. İşbu Anlaşma'nın hükümlerine ilişkin olarak Akit Taraflarca ortak olarak geliştirilmiş ve kararlaştırılmış olan bir yorum işbu Kısım kapsamında kurulmuş olan herhangi bir mahkeme için bağlayıcı olacaktır.

MADDE 20 **Kararların Kesinliği ve Uygulanması**

1. Aksi uyumsuzluğun taraflarınca kararlaştırılmadıkça, bir Akit Taraf'ın işbu Anlaşma hükümlerini ihlal ettiğini ortaya koyan, işbu Anlaşma'ya uygun olarak alınmış olan bir karar, bir arada veya ayrı ayrı olarak sadece:

(a) parasal zararları ve talep edilebilir faizi; veya

(b) Akit Taraf'ın maddi tazminat olarak ödeyebilmesi koşuluyla aynen tazmini konu edebilir.

2. Bir işletme adına bir uyumsuzluğun tahkime sunulması halinde:

(a) aynen tazmine ilişkin bir karar, bu tazminin söz konusu işletmeye yapılmasını sağlar;

(b) parasal zararlara ve talep edilebilir faize ilişkin bir tazminat kararı toplam miktarın söz konusu işletmeye ödenmesini sağlar; ve

(c) alınacak karar, tanınmış olan çözüme ilişkin, bir kişinin uygulanabilir iç hukuk kapsamında sahip olduğu herhangi bir hakkın saklı olmasını temin eder.

3. Tahkim mahkemesi cezalandırıcı tazminat kararı alamaz.

4. Uyuşmazlığın tarafı olan bir yatırımcı, her iki Akit Taraf'ın da ICSID Sözleşmesi'ne veya New York Sözleşmesi'ne taraf olması durumunda tahkim mahkemesi kararının bu Sözleşmeler kapsamında yerine getirilmesini talep edebilir.

5. Uyuşmazlığın bir tarafı nihai kararın yerine getirilmesini:

(a) söz konusu nihai kararın ICSID Sözleşmesi kapsamında alınmış olması durumunda:

(i) uyuşmazlığın herhangi bir tarafının kararın düzeltilmesini veya iptalini istememiş olması halinde kararın alınmasından itibaren yüz yirmi (120) gün geçmeden; ya da

(ii) kararın düzeltilmesi veya iptalinin istenmiş olması halinde karar düzeltme ve iptal süreci tamamlanmadan; ve

(b) söz konusu nihai kararın ICSID Ek İmkan Kuralları, UNCITRAL Tahkim Kuralları veya uyuşmazlığın taraflarınca seçilmiş olan başka tahkim kuralları kapsamında alınmış olması durumunda:

(i) uyuşmazlığın herhangi bir tarafınca kararın düzeltilmesi, iptali veya temyizi prosedürlerine başvurulmamış olması halinde, kararın alınmasından itibaren üç (3) ay geçmeden; ya da

(ii) uyuşmazlığın herhangi bir tarafınca kararın düzeltilmesi, iptali veya temyizi prosedürlerine başvurulmuş olması halinde, bunlardan başka kanun yolu olmaması kaydıyla, mahkeme bu talepleri reddetmeden veya kabul etmeden talep edemez.

6. İşbu Maddenin 5. fıkrası kapsamında, tahkim kararları nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf kanunları ve düzenlemelerine uygun olarak tahkim kararını tanıır ve yerine getirir.

7. Bir Akit Taraf, bir Akit Taraf yatırımcısının işbu Kısma uygun olarak tahkime sunabileceği bir uyuşmazlığa ilişkin alınmış nihai bir tahkim kararına diğer Akit Tarafça uyulmadığı veya riayet edilmediği durumlar haricinde işbu Kısımın ihlal edilmiş olması iddiası sebebiyle İkinci Kısım doğrultusunda yargılama usullerini başlatamaz.

MADDE 21

Geçici Koruma Tedbirleri

1. Tahkim mahkemesi, uyuşmazlığın bir tarafının haklarını koruma altına almak veya tahkim mahkemesi yargılamasını tam anlamıyla etkili hale getirilmek veya tahkim mahkemesinin yargılamasını korumak amacıyla, uyuşmazlığın bir tarafının zilyetliğinde bulunan ya da kontrolü altında olan bir kanıtın koruma altına alınması da dahil olmak üzere, geçici koruma tedbiri kararı verebilir.

2. Tahkim mahkemesi, haciz kararı alamaz ve 14. Madde'de düzenlenen, ihlal oluşturduğu iddia edilen tedbirin uygulanmasını yasaklayacak karar alamaz. İşbu paragraf açısından, tahkim mahkemesi kararı bir tavsiyeyi içerir.

MADDE 22

Şeffaflık

1. Aşağıdakileri içeren korunan bilgiler dışında, uyuşmazlığın taraflarınca, mahkemeye sunulan yazılı bildirimler², mahkemenin usule ilişkin emirleri, hükümleri ve kararları, mahkeme nihai kararını verdikten sonra kamuoyunun erişimine açık olacaktır:

(a) fiyatları, maliyetleri, stratejik ve pazarlama planları, pazar payı verileri ve muhasebe veya mali kayıtlarına ilişkin bilgi içeren, fakat bunlarla sınırlı olmayan, ticari sırları veya mali, ticari, bilimsel veya teknik bilgiyi tanımlayan, içeren veya açığa çıkaran ve ilgili tarafça sürekli gizli bilgi olarak muamele gören, kamu malı olmayan gizli iş bilgileri, ve

² Dilekçe, karşı-dilekçe, yanıt, davacının cevabına yanıt ve diğer bildirimler de dahil olmak üzere tahkim sırasında uyuşmazlık tarafınca sunulan bildirimleri içerir.

(b) ifşası kanunla korunan gizli bilgi.

2. Nihai karar verildikten sonra otuz (30) gün içinde, uyuşmazlığın bir tarafı, mahkemeye yapılan herhangi bir bildirim veya mahkemenin usule ilişkin emirlerinin, kararının veya hükmünün gizli kalmasını istediği korunan bir bilgiyi içerdiğini düşünmesi halinde, diğer uyuşmazlık tarafına, bu bilginin kamuoyu ile paylaşılmadan önce redaksiyonu üzerinde mutabakata varmak amacıyla danışmalıdır.

3. Eğer uyuşmazlığın tarafları önerilen redaksiyon üzerinde bir sonraki otuz (30) gün içinde uzlaşamazsa, karar verecek olan mahkeme başkanına üzerinde uzlaşamadıkları hususları sunarlar.

4. Eğer uyuşmazlığın bir tarafı belirli bir bildirim, usul emrinin, kararın veya hükme ilişkin korunan bilginin gizliliğinin korunması talebini diğer uyuşmazlık tarafına nihai kararın bildiriminden itibaren otuz (30) gün içinde bildirmezse, bu tarafın bu bildirim, usul emrini, kararı veya hükmü kamuoyunun kullanımına açmayı kabul ettiğine hükümlenir.

İKİNCİ BÖLÜM: AKİT TARAFLAR ARASINDAKİ UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

MADDE 23

Kapsam

Bu bölüm, Akit Taraflar arasında işbu Anlaşma hükümlerinin yorumu veya uygulanmasından ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümüne uygulanır.

MADDE 24

İstişareler ve Müzakereler

1. Her bir Akit Taraf işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasına ilişkin istişareler yapılmasını yazılı olarak talep edebilir.

2. Eğer Akit Taraflar arasında işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasına dair bir uyuşmazlık çıkarsa, uyuşmazlık, mümkün olduğu ölçüde, dostane istişareler ve müzakere yoluyla çözümlenir.

3. Eğer uyuşmazlık müzakereler ve istişarelerin yazılı olarak talep edildiği tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile çözülemezse, her bir Akit Taraf, uyuşmazlığı bu Bölüme uygun olarak kurulan tahkim mahkemesine veya Akit Tarafların mutabakatı ile herhangi bir diğer uluslararası mahkemeye sunabilir.

MADDE 25

Tahkim Mahkemesinin Oluşturulması

1. Tahkim yargılaması, bir Akit Tarafın (talep eden Akit Taraf) diğer Akit Tarafa(davalı Akit Taraf) diplomatik yollarla yazılı bildirimı göndermesi üzerine başlar. Bu gibi bir bildirim uyuşmazlığın, hukuki ve somut nedenlerini ortaya koyan bir açıklama, 24. Madde kapsamındaki istişareler ve müzakerelerin gelişme ve sonuçlarının özetini, talep eden Akit Tarafın bu bölüm çerçevesinde dava açma niyetini ve talep eden bu Akit Tarafa atanan hakemin ismini içerir.

2. Bu gibi bir bildirim yapıldıktan sonra otuz (30) gün içinde, davalı Akit Taraf, talep eden Akit Tarafa, kendisinin tarafından atanan hakemin ismini bildirir.

3. İkinci hakemin atandığı tarihten itibaren otuz (30) gün içinde, Akit Taraflarca atanan hakemler ortak uzlaşı ile, Akit Tarafların onayı üzerine tahkim mahkemesi başkanı olacak üçüncü hakemi atarlar.

4. 2. ve 3. fıkrada belirtilen süreler içinde gerekli atamalar yapılmamış veya gerekli onaylar verilmemiş olursa, her bir Akit Taraf, Uluslararası Adalet Divanı Başkanını henüz atanmamış olan hakem veya hakemleri atamak üzere davet edebilir. Eğer Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı veya daimi yerleşiği ise veya başka bir sebeple görevini yerine getiremeyecek olursa, Başkan Yardımcısı anılan atanmanın yapılması için davet edilir. Eğer Başkan Yardımcısı Akit Taraflardan birinin vatandaşı veya daimi yerleşiği ise veya başka bir sebeple görevini yerine getiremeyecek olursa, Akit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı veya daimi yerleşiği olmayan en kıdemli Uluslararası Adalet Divanı üyesi gerekli atamaların yapılması için davet edilir.

5. Bu Madde kapsamında atanan bir hakem istifa eder veya görevini yapamaz hale gelirse, halef bir hakem, asıl hakemin atanması için tarif edildiği şekilde atanacak ve halef olan hakem, asıl hakemin tüm yetki ve sorumluluklarına sahip olacaktır.

MADDE 26

Yargılama Usulü

1. Akit Taraflarca aksi kararlaştırılmadığça, tahkim yeri mahkeme tarafından belirlenir.

2. Tahkim mahkemesi yetkisi ile ilgili tüm meselelerde kararını verir ve Akit Taraflar arasındaki herhangi bir anlaşmaya tabi olarak kendi usulünü belirler.

3. Yargılamanın herhangi bir aşamasında, tahkim mahkemesi Akit Taraflara uyuşmazlığın dostane bir şekilde çözülmesini önerebilir.

4. Tahkim mahkemesi Akit Taraflara her zaman adil yargılama sağlar.

5. Aksi kararlaştırılmadığça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren on iki (12) ay içinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve mahkeme hangisi daha sonra gerçekteşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra üç (3) ay içinde kararını verir.

MADDE 27

Karar

1. Tahkim mahkemesi kararını oy çokluğu ile verir. Karar yazılı olarak verilir ve geçerli somut ve hukuki bulguları içerir. İmzalı karar her bir Akit Tarafa verilir.

2. Karar Akit Taraflar için nihai ve bağlayıcıdır.

MADDE 28

Uygulanabilir Hukuk

Bu Bölüm çerçevesinde oluşturulan bir mahkeme uyuşmazlık konularına ilişkin kararını işbu Anlaşma ve uluslararası hukukun uygulanabilir kural ve ilkelerine uygun olarak verir.

MADDE 29

Giderler

Her bir Akit Taraf, kendi atadığı hakemin ve dava sırasındaki tüm yasal temsil giderlerini üstlenir. Tahkim mahkemesi başkanının masrafları ile davanın yürütülmesi ilgili diğer harcamalar, tahkim mahkemesinin masraflarının daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından üstlenilmesine karar vermediği sürece, Akit Taraflar tarafından eşit olarak üstlenilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM: SON HÜKÜMLER

MADDE 30

Anlaşmanın Uygulanması

İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf yatırımcıları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan yatırımlarına uygulanır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara ya da bu tarihten önce çözülmüş olan uyuşmazlıklara uygulanmaz.

MADDE 31

Ek'ler

İşbu Anlaşma'nın ilişkiindeki Ek'ler (Madde 5'e Ek "Milli Muamele ve En Çok Kayırlan Ulus Muamelesi", Madde 13'e Ek "Niyet Bildirimi ve İstisare" ve Madde 22'ye Ek "Şeffaflık") işbu Anlaşma'nın bütünleyici bir parçasını oluşturur.

MADDE 32

İstisareler

Akit Taraflardan biri diğer Akit Tarafa Anlaşma ile ilgili olarak istisareler yapılmasını önerebilir. İstisareler Akit Tarafların ortaklaşa kararlaştırdıkları bir yer ve zamanda gerçekleştirilir.

MADDE 33

Yürürlüğe Girme, Yürürlük Süresi ve Yürürlükten Kaldırma

1. Akit Taraflardan her biri, diğer Akit tarafa işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesi için ülkesinde gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığını yazılı olarak ve diplomatik kanallarla bildirir. Anlaşma karşılıklı yapılan bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihten otuz (30) gün sonra yürürlüğe girer. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 2. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

2. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on (10) yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.

3. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla değiştirilebilir. Bu değişiklikler Akit Taraflardan her birinin gerekli iç yükümlülüklerini yerine getirdiğini diğer Akit Tarafa bildirdiği notalardan sonuncusunun tarihinden otuz (30) gün sonra yürürlüğe girer.

4. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Ankara'da 17 Aralık 2013 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe, İspanyolca ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

BİRLEŞİK MEKSİKA DEVLETLERİ
HÜKÜMETİ ADINA

Ali Babacan
Başbakan Yardımcısı

Ildefonso Guajardo Villarreal
Ekonomi Bakanı

Madde 5'e Ek (Milli Muamele ve En Çok Kayrılan Ulus Muamelesi)

İşbu Anlaşmanın 5. Maddesinin Milli Muamele hükümleri Türkiye Cumhuriyeti'nin, diğer Akit Taraf yatırımcıları tarafından toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hak edinimine ilişkin ayrımcı olmayan yasal önlemler almasını, sürdürmesini veya uygulamasını engelleyecek şekilde yorumlanamaz.

Madde 13'e Ek (Niyet Bildirimi ve İstişare)

1. Birleşik Meksika Devletlerine karşı bir uyuşmazlık ileri sürülürse, niyet bildirimi 13. Maddenin 2. paragrafında belirtilen şekilde aşağıda yer alan adrese yapılır:

Dirección General de Consultoría Jurídica de Comercio Internacional, Alfonso Reyes #30, piso 17 Col. Hipódromo Condesa Del. Cuauhtémoc, México D.F., C. P. 06140 .

2. Birleşik Meksika Devletleri bu Ekte belirtilen niyet bildirimini yapılacağı adresteki herhangi bir değişikliği Türkiye Cumhuriyeti'ne bildirir.

3. Uyuşmazlığa taraf olan yatırımcı, uygun olduğu şekilde, yazılı niyet bildirimini Türkçe veya İspanyolca dilinde sunar. Bu niyet bildirimini yukarıda belirtilenler dışında bir dilde yapılması halinde, bir uzman tarafından yapılan çevirisi de bildirim eklenir.

Madde 22'ye Ek (Şeffaflık)

Birleşik Meksika Devletleri niyet bildirimi ve mahkeme bildirimini herhangi bir zamanda kamuoyunun bilgisine açık hale getirme hakkını saklı tutar.